

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Історія та культура України

Шифр та назва спеціальності

161 – Хімічні технології та інженерія

Інститут

ННІ хімічних технологій та інженерії

Освітня програма

Технології органічних речовин, харчових добавок та косметичних засобів

Кафедра

Українознавства, культурології та історії науки (310)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Загальна, обов'язкова

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Радогуз Сергій Анатолійович

serhii.radohuz@khpі.edu.ua

Кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки

Наукові інтереси: історія інженерної освіти у другій половині XIX – на початку XX ст.; розвиток енергетики та електроніки в Україні; STEM-освіта

Дисципліни що викладаються:

Історія та культура України, Історія науки і техніки.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Міщенко Марина Миколаївна

maryna.mishchenko@khpі.edu.ua

Кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки

Наукові інтереси: філософія та герменевтика культури, філософська антропологія, сучасний розвиток української культури та мистецтва

Дисципліни що викладаються:

Історія та культура України

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на формування у студентів наукового світогляду, формування історичного мислення, а також світогляду відповідальних громадян та патріотів своєї держави. Курс включає в себе вивчення суспільно-політичних, соціально-економічних та культурних процесів, які відбувалися на різних етапах розвитку українського народу та української державності. Отримані студентами знання враховують сучасний стан та найбільш актуальні досягнення історичної науки, гуманітаристики в цілому, в дослідженні минулого українського суспільства.

Мета та цілі дисципліни

Отримання студентами фундаментальних знань з історії і культури України, як основи формування світогляду відповідального громадянина, носія інтелектуальних, моральних і естетичних якостей, гідних високоосвіченого фахівця. Курс покликаний надати студентам вміння самостійно аналізувати історичні процеси, причини та наслідки певних подій тощо.

Формат занять

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка реферату, есе), консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

Загальні компетентності:

K01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

K04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

K08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку галузі, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства..

Результати навчання

ПР13. Розуміння хімічної інженерії як складника сучасних науки і техніки, її місця у розвитку інженерії, української держави та загальносвітової культури..

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 16 год., практичні заняття (семінари) – 32 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Історія України в обсязі, передбаченому програмою загальноосвітньої середньої школи.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Предмет дисципліни включає в себе: 1) наукову характеристику суспільно-політичних і соціально-економічних процесів, які відбувалися на різних етапах розвитку українського народу та його державності; 2) вивчення еволюції вітчизняної культури – історії її фундаментальних цінностей як цілісних систем у світовому та європейському контекстах. Студенти мають можливість отримати досвід публічних виступів, дискусій, написання наукових робіт тощо.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Вступ до курсу. Київська Русь.

Тема 2. Українська козацька держава у другій половині XVII–XVIII ст.

Тема 3. Революційні події 1917-1921 рр. в Україні.

Тема 4. Основні тенденції і суперечності розвитку України у 1945–1985 рр.

Тема 5. Сутність культури. Концепції української культури.

Тема 6. Культура вітчизняного Середньовіччя
Тема 7. Українська культура Нового часу (XVII–XVIII ст.)
Тема 8. Сучасна українська культура.

Теми практичних занять

Семинар 1. Вступ до курсу. Методика роботи студентів по вивченню курсу «Історія та культура України».
Семинар 2. Українські землі у складі Литви та Польщі (середина XIV – перша половина XVI ст.)
Семинар 3. Українська козацька держава в останній чверті XVII–XVIII ст.
Семинар 4-5. Українські землі в імперській період (кінець XVIII – початок XX ст.) Революційні події 1917-1921 рр. в Україні.
Семинар 6. Україна в роки другої світової війни (1939–1945 рр.)
Семинар 7. Україна в період «перебудови» та боротьби за державну незалежність (1985–1991 рр.)
Семинар 8. Україна в роки незалежності.
Семинар 9. Сутність культури. Концепції української культури
Семинар 10. Стародавня культура на теренах України
Семинар 11. Культура вітчизняного Середньовіччя
Семинар 12. Український Ренесанс (XIV–XVI ст.)
Семинар 13. Українська культура Нового часу (XVII–XVIII ст.)
Семинар 14. Культура України XIX ст.
Семинар 15. Сучасна українська культура
Семинар 16. Культура Слобідської України.

Теми лабораторних робіт

Не передбачені

Самостійна робота

Самостійна робота передбачає підготовку до семінарських занять, написання рефератів та історичних есе (ІДЗ). Студенти можуть отримати консультації протягом усього семестру. Виступи на семінарських заняттях, підготовка письмових робіт є обов'язковими елементами отримання підсумкової оцінки за іспит

Література та навчальні матеріали

Основна:

1. Грицак Я. Нарис історії України: формування української модерної нації XIX – XX ст. / Я. Грицак. Київ, 2019. 656 с.
2. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України / Я. Грицак. Київ : Портал, 2021. 432 с.
3. Плани семінарів та методичні рекомендації з дисципліни «Історія та культура України» : навч.-метод. посібник для студ. усіх спец. / заг. ред. : О. О. Петутіна, Л. П. Савченко ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : НТУ «ХПІ», 2019. 55 с.

Додаткова:

1. Історія та культура України : метод. вказівки для студентів заочної форми навчання усіх спеціальностей / Укладачі О. О. Петутіна, Л. П. Савченко. Харків : НТУ «ХПІ», 2019. 30 с.
2. Методичні вказівки до виконання підсумкової контрольної роботи з дисципліни "Історія та культура України" : для бакалаврів усіх напрямків підготовки / уклад.: М. В. Гутник, І. В. Дворкін ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ «ХПІ», 2019. – 34 с.
3. Плани групових занять та індивідуальні завдання з дисципліни "Історія України та українська культура" [Електронний ресурс] : метод. рекомендації для курсантів Військового інституту танкових військ НТУ "ХПІ" / уклад.: І. В. Дворкін, С. С. Телуха, Н. В. Фрадкіна ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2020. – 25 с.

4. Українська культура [Електронний ресурс] : практикум для студентів усіх спец. : у 2 ч. Ч. 1 / уклад.: В. В. Маліков, М. М. Міщенко ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 216 с.

5. Українська культура [Електронний ресурс] : практикум для студентів усіх спец. : у 2 ч. Ч. 2 / уклад.: В. В. Маліков, М. М. Міщенко ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 124 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкове оцінювання у вигляді: робота на семінарах: 40% семестрової оцінки; самостійна робота: 40% семестрової оцінки; іспит: 20% семестрової оцінки.

Необхідною умовою допуску до іспиту є написання реферату.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олена ТВЕРИТНИКОВА

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Ірина СІНКЕВИЧ